

Name		Roll Number	
------	--	-------------	--

**INDIAN SCHOOL MUSCAT
MIDDLE SECTION
FIRST TERM EXAMINATION 2018-19**

SANSKRIT (THIRD LANGUAGE)

Code:MZSN309

CLASS: VIII

Time Allotted:2.5 Hrs.

17.09.2018

Max .Marks : 80

प्रश्न

Marks

खण्ड 'क'

प्रश्न 1 अधोलिखित वाक्यानि पठित्वा 'आम् 'वा 'न' लिखत -

$6 \times \frac{1}{2} = 3$

Write 'Yes' or 'No' for given sentences.

- (क) राजः शिल्पिने पुरस्काररूपेण स्वभवनम् अयच्छत्-
- (ख) केञ्चित् कर्मकराः कार्ये नियुक्ता अभवन् -
- (ग) सङ्गणेन माध्यमेन क्षणेन सकलाः सूचना लब्धुम् शक्यते -
- (घ) शिल्पिनः कपटजालं नृपः गुप्तचराणां मुखात् ज्ञातवान् आसीत् -
- (ङ) पूर्णिमा चित्रं पश्यति-
- (च) सङ्गणकं विना अपि विश्वस्य कल्पना कर्तुं शक्यते -

प्रश्न 2 अधोलिखित रिक्तस्थानानि उचित पदेन पूरयत -

$6 \times \frac{1}{2} = 3$

Complete the sentence with suitable word.

- (क) अहं भोजनं प्राणत्यागम् करिष्यामि ।
- (ख) शिल्पिनः कपटजालं नृपः ज्ञातवान् ।
- (ग) सङ्गणकस्य..... केनापि वर्णयितुम् न शक्यते ।
- (घ) मम परिवारः तत्र करिष्यति ।
- (ङ) वानरः पृष्ठे उपविशति ।
- (च) उदघाटय वयं गृहे स्थिताः अपि वस्तूनि केतुम् शक्नुमः ।

प्रश्न 3 अधोलिखित वाक्यानि उचितभेलनम् कृत्वा पुनः लिखत -

$6 \times \frac{1}{2} = 3$

Match the following words and write again.

'क'

'ख'

(क)	वार्तादिकम् अपि	लब्धुम् शक्यन्ते ।
(ख)	करालमुग्धः	पश्चात्तापं कृत्वा गच्छति ।
(ग)	शुभ मुहुर्ते	स्वभवनम् पुरस्काररूपेण प्रयच्छामि ।
(घ)	क्षणेन सकलाः सूचना	विश्वासघातकः आसीत् ।
(ङ)	अन्ते मकरः	समाने एव काले कर्तुं शक्यते ।
(च)	अहम् अस्मै शिल्पिने	निर्माणकार्यम् प्रारभत ।

प्रश्न 4 अधोलिखित प्रश्नानाम उत्तरम् एकपदेन लिखत -

$6 \times 1 = 6$

Write the answer in word.

- (क) कैमरा यन्त्रेण वयं किम् कुर्वामः ?
(ख) वानरस्य नाम किम् आसीत् ?
(ग) गृहप्रवेशावसरे नरपतिः किम् अकरोत् ?
(घ) विश्वस्य सर्वाः सूचना केन प्राप्ता भवन्ति ?
(ङ) दुष्टः शिल्पीः राजसामग्रीं किम् अकरोत् ?
(च) सुदीपः कम् कथाम् अलिखत् ?

प्रश्न 5 अधोलिखित पदानाम् हिन्दीभाषायाम् अनुवादं लिखत -

$8 \times 1 = 8$

1) अन्वेष्ट्यामि	2) स्तब्धा	3) श्रुत्वा	4) घोषणाम्
5) चिरेण	6) अवशिष्टानि	7) कर्मकरा	8) शब्दकोषः

प्रश्न 6 अधोलिखित वाक्यानि कः कम् अकथयत् - Following sentences who said to whom ?

$10 \times \frac{1}{2} = 5$

- (क) सङ्गणकेन विश्वस्य सर्वाः सूचनाः प्राप्ताः भवन्ति -
(ख) 'भो मित्र! प्रथमं कथं न अकथय'-
(ग) 'सः तु कश्चित् अतिथिं प्रतीयते' -
(घ) किं त्वम् जानासि ? एषा कथा कस्मिन् ग्रन्थे अस्ति ? -
(ङ) यद् गृहम् शिल्पी स्वनिवासाय अरचयत् मम परिवारः तत्र निवासं करिष्यति -

प्रश्न 7 अधोलिखित प्रश्नानाम उत्तरम् पूर्णवाक्येन लिखत - Write the answer in sentences.

$6 \times 2 = 12$

- (क) ई-मेलालेख्यं माध्यमम् अवलम्बय वयं किं-किं प्रेषयितुम् शक्नुमः?

- (ख) नरपतिः शिल्पिनः किमर्थम् अकारयत् ?
 (ग) मकरः फलानि खादित्वा किं करोति स्म ?
 (घ) ई-मेल कयोः आश्चर्यकरं माध्यमम् अस्ति ?
 (ङ) लोभेन मूढाः नराः किं कुर्वन्ति ?
 (च) त्वरित वानरः कथा कस्मिन् ग्रन्थे अस्ति ?

खण्ड 'ख' व्याकरण

- प्रश्न 8** (क) अधोलिखितानि अंकानि संस्कृतभाषायाम् लिखत । Write number name in Sanskrit $4 \times \frac{1}{2} = 2$
 67 = 80 = 72 = 61 =
 (ख) अधोलिखितानि अंकपदानि अंकेषु लिखत । $3 \times 1 = 3$
 1) द्विसप्तति = 2) पञ्चषष्टि = 3) अष्टसप्तति =
प्रश्न 9 (क) अधोलिखित पदानां उपसर्ग धातुं च पृथक् कृत्वा लिखत । $4 \times \frac{1}{2} = 2$
 1) सन्देश 2) निर्गुणः 3) परिधानं 4) प्रलापं
 (ख) अधोलिखित उपसर्ग संयुक्तं कृत्वा लिखत । $3 \times 1 = 3$
 1) आ + गमनं 2) सम् + चालनं 3) प्र + णम्
प्रश्न 10 (क) अधोलिखित प्रकृतिं प्रत्ययं पृथक् कृत्वा लिखत । Disjoin the root n suffix: $4 \times \frac{1}{2} = 2$
 1) विजित्य 2) आनीय 3) निरिक्ष्य 4) उत्थाय
 (ख) अधोलिखित प्रकृतिं प्रत्ययं संयोजनं कृत्वा लिखत - Join the root word and suffix $3 \times 1 = 3$
 1) तस्य कथाम् अहम् दुःखितः अस्मि । (अव + गम् + ल्यप्)
 2) ते विद्यालयम् गृहे अगच्छन् । (आ + गम् + ल्यप्)
 3) धनिकः धनं किञ्चित् न इच्छति । (प्र + आप + ल्यप्)
प्रश्न 11 (क) अधोलिखित पदानां संधिच्छेदनं कृत्वा लिखत । Disjoin the sandhi: $4 \times \frac{1}{2} = 2$
 1) वार्तालापं 2) विद्यार्थी 3) महीन्द्र 4) परमाणु
 (ख) अधोलिखित पदानां संधि कृत्वा लिखत । Join the sandhi: $2 \times 1 = 2$
 1) अधिक + अधिक 2) रवि + इन्द्रः
प्रश्न 12 अधोलिखित पदानाम् पद-परिचयं लिखत - $6 \times \frac{1}{2} = 3$
 1) अपृच्छताम् =
 2) संङ्गणकेन =

प्रश्न 13 अधोलिखित वाक्यानि संस्कृतभाषायाम् लिखत ।

3×1=3

1) लोग उद्यान में व्यायाम कर रहे थे ।

2) मोहन पढ़कर ही खेलेगा ।

3) तुम पाठ लिखो ।

प्रश्न 14 (क) अधोलिखित धातुरूपाणि निर्देशानुसारं लिखत ।

5

हस् धातु (विधिलिङ्ग) उत्तम पु० - हसेयम् हसेम

चल् धातु मध्यम पु० - चलेतम् चलेत

(ख) अधोलिखित शब्दरूपाणि निर्देशानुसारं लिखत ।

वधू - तृतीया विभक्ति - वधूभ्याम् वधूभिः

नदी - षष्ठी विभक्ति - नद्याः

प्रश्न 15 अधोलिखित गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

5

Read the para carefully and write the answer for given question.

भारत एकः विशालः देशः अस्ति । भारतदेशे अनेके राज्याः सन्ति । अत्र अनेके दर्शनीय स्थलाः सन्ति । कन्याकुमारी अपि एकः दर्शनीयः स्थलः अस्ति । समुद्रतटे बालकाः बालिकाः च क्रीडन्ति । केचन बालकाः धावन्ति, केचन कन्दुकेन क्रीडन्ति, केचन शंखानां सञ्चयं कुर्वन्ति । केचन जनाः समुद्रस्य जले तरन्ति । केचन नराः

स्टीमरयन्त्रेण समुद्रे विहारं अपि कुर्वन्ति ।

(I) एकपदेन उत्तरत -

1) भारतदेशे अनेकाः के सन्ति?

2) बालकाः बालिकाः च कुत्र क्रीडन्ति?

(II) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

1) समुद्रतटे जनाः किं-किं कुर्वन्ति ?

(III) निर्देशानुसारं उत्तरत -

1) 'तरन्ति' पदे किं मूल धातु ?

2) 'जनाः' पदे का विभक्ति?

प्रश्न 16 एकम् अनुच्छेदं लिखत - 'पुस्तकालयं' अथवा 'व्यायामम्'

5

End of the Question Paper.